

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

4 Hic gradum numerus; ætates respicit orbis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

¶ Ex Cablonensi citant ceteri etiam collectores, & Hugo. Exat lib. 1. cap. 1. 99. Exceptum autem verbum illud, vel quinta, sextaque; reliqua fere eadem leguntur in consilio Moguntino sub Carolo, cap. 1. 4. & altero Moguntino sub Rabano, cap. 30. & in Vuormaciensi in priorie parte canonis 78. Nam posterior pars est c. sane consanguinitas supra allatum.

Hac auctoritate, dum sexta generatione interdicatur conjugium, in septima permitti videtur. Sed gradus cognationis secundum quosdam varie computantur. Alii namque patrem in primo gradu, filios in secundo ponunt. Alii primum gradum filios appellant, negantes gradum cognationis inter patrem & filium esse, cum una caro probeat pater & filius. Auctoritates ergo, quae consanguinitatis vulgarem usque in septimum gradum prohibent, patrem ponunt in primo gradu; illa vero quae usque ad sextum gradum prohibent, primum gradum filios appellant: atque ita fit, ut eadem persona secundum hanc diversitatem inveniantur in sexto, vel septimo gradu. Item illud Fabiani a, quo affines in quinta generatione copulari videntur, videtur esse contrarium illi decreto, Iulii Papa. b [Sicut non licet ulli Christiano de sua consanguinitate uxorem ducere, sic etiam non licet de consanguinitate uxoris suae conjugem ducere propter eam unitatem.] Similiter etiam invenitur contrarium illi capiti Gregorii: [Nec e eam, quam ex propria consanguinitate conjugem habuit, &c.] Sed illud Fabianum intelligendum est de duobus sororibus, vel personis inter se affinitate conjunctis, ut sunt uxores duorum fratrum, si conigerint eam earum alicui matrimonio copulari, post mortem ejus vir non poterit affinem superfluum in conjugem ducere, nisi in quinto gradu affinitatis inveniantur. Unde, qui novercam alicujus in uxorem duxerit, post mortem ejus uxorem proximum ducere non poterit. Hinc etiam idem Iulius Papa alibi dicit: [Relictam consanguineorum uxoris suae (non aut consanguineam uxoris suae, sed relictam consanguineorum uxoris suae) usque in quartam generationem nullus ducat in uxorem.] Paschali vero Papa secundus scribens Regino Episcopo, tertium genus affinitatis assignat, cujus copula non ultra secundum gradum invenitur prohibita. Ait enim.

C. XXII. ¶ Duorum consobrinorum conjuges uni eadem nubere non possunt.

Porro duorum e consobrinorum conjuges, quamvis diversis temporibus, viro uni alteram post alterius obitum nubere, ipsa, praeter auctoritatem canonicam, publice honestatis iustitia contradicit. Ut novit prudentia tua, qua ita ab uxoris, sicut a viri consanguineis abstinendum est.

Illud Gregorii & Iulii Papa intelligitur de consanguinitate viri vel uxoris, ut post mortem alicujus eorum nulli de cognatione defuncti superfluo matrimonio copuletur. Demonstratum est, usque ad quem gradum quisque a propria consanguinitate vel cognatione sua uxoris abstinere debeat.

QVAESTIO IV.

Modo queritur, quare usque ad sextum gradum consanguinitatis conjunctio prohibeatur. De his ita scribit Isidorus Etymologiarum lib. 9. c. 6.

C. I. ¶ Quare usque ad sextum gradum consanguinitatis observe-

atur. Consanguinitas, s. dum se paulatim propaginum ordinibus ditimens, usque ad ultimum gradum subtraxerit, & propinquitas esse desierit, eam rursus lex matrimonii vinculo repetit, & quodammodo revocat

a Sup. ead. de propinquo. b Sup. ead. nihil. s. praterca. c Supr. ead. nec eam. d Supr. ead. & hoc. e Polyg. l. 6. tit. 4. d. l. 1. c. 34. f En. Aug. l. 1. de civit. Dei. c. 16.

fugientem. Ideo autem usque ad sextum generationis gradum consanguinitatis conjunctio est, ut licet sex gradibus mundi generatio, & hominis status finitur, ita propinquitas generis tot gradibus terminetur.

¶ Caput hoc emendatum est ex B. Augustino lib. 17. de civit. Dei. cap. 16. unde primo videtur sumptum.

QVAESTIO V.

De gradibus vero consanguinitatis, quomodo computandi sint, Isidorus b sic loquitur.

C. I. ¶ Quomodo dirimuntur gradus consanguinitatis.

Series e consanguinitatis lex gradibus hoc modo dirimitur: filius & filia, quod est frater & soror, sit ipse truncus: illis seorsum junctis, ex radice illustrata egrediuntur isti ramusculi, nepos, neptis primus: pronepos, proneptis secundus: abnepos, abneptis tertius: atnepos, atneptis quartus: trinepos, trineptis quintus: trinepotis filius, & trinepotis filia sextus.

Burchardus, & Ivo, & Panoramus, qui citant patrem Isidorum, partim ex dicto Isidoro, ex hoc, & capite, consanguinitas, supra q. 4. unum caput faciunt: & habent, Series consanguinitatis septem gradibus, &c.

C. II. ¶ Quomodo sunt computandi gradus consanguinitatis.

Item Alexander Papa II. omnibus Episcopis & clericis, nec non iudicibus per Italianam constituit.

Ad sedem a Apostolicam perlata est quaestio noviter exorta de gradibus consanguinitatis, quam quidam legum & canonum imperiti excitantes, eodem propinquitatis gradus contra sacros canones, & ecclesiasticum morem numerare nituntur, novo & inaudito errore affirmantes, quod germani fratres vel sorores inter se sint in secunda generatione, filii eorum, vel filiae, in quarta, nepotes, vel neptes eorum, in sexta. Tali modo progeniem computantes, & in hujusmodi sexto eam gradu terminantes dicunt, deinceps viros ac mulieres inter se posse nuptialis iura contrahere. Et ad hujusmodi profanum errorem confirmandum in argumentum assumunt saeculares leges, quas Justinianus Imperator promulgavit de successione consanguineorum. Quibus confisi, ostendere moliantur, fratres in secundo gradu esse numeratos, filios eorum in quarto, nepotes in sexto. Sic seriem genealogiae terminantes, numerationem sanctorum Patrum, & antiquam ecclesiae computationem ad nos ulque periclitamini, perversa quadam calliditate disturbantur. Nos vero Deo annuente hanc quaestionem discutere curavimus, in synodo habita in Lateranensi consistorio, convocatis ad hoc opus Episcopis, & clericis, atque iudicibus diversarum provinciarum. Denique diu ventilatis legibus, & sacris canonibus, distincte invenimus obliam causam alteram legum fieri, alteram canonum computationem. In legibus siquidem ob nihil aliud proferuntur graduum mentio facta est, nisi ut haereditas, vel successio ab una ad alteram personam inter consanguineos deferatur. In canonibus vero ob hoc progenies computatur, ut aperte monstretur, usque ad quoriam generationem a consanguineorum sit nuptis abstinendum, ubi praescribitur, ut haereditas propinquis modo legitimo conferatur: hic vero, ut ritae & canonice inter fideles nuptiae celebrentur. In f legibus distincte non nu-

a ad generu. b Lib. 8. Etymolog. cap. 5. scribit, non verus Isid. c Sent. 4. dist. 40. Burch. l. 17. c. 10. Poo p. 9. c. 44. Pann. l. 7. cap. 31. d Hugo ibid. Polyg. ibid. Anst. l. 1. c. 97. Poo p. 9. c. 6. Pann. l. 7. c. 31. e Inst. l. 3. tit. 5. & 9. f Eod. tit. 6. Isid. Etym. 9. c. 5.

